

MEMO

Datum	27 maart 2024
Aan	Agendacommissie
Kopie aan	raadsleden
Van	Karin Zomer
Onderwerp	Verslag rond-de-tafelgesprek 7 maart

Beste mensen,

In het rond-de-tafelgesprek over wat voor gemeente willen we zijn op 7 maart is aangegeven dat er een verslag zou volgen, voor raad en college. Onderstaand treffen jullie de uitwerking van het rond-de-tafelgesprek op 7 maart aan.

Mijn voorstel is om in de agendacommissie onderstaand verslag te accorderen en het verslag vervolgens toe te sturen aan het college en toe te voegen aan de stukken van de vergadering van 7 maart, zodat ook alle raadsleden dit kunnen inzien:

Verslag rond-de-tafelgesprek 'wat voor gemeente willen we zijn' d.d. 7 maart 2024

Aanleiding voor het goede gesprek 'wat voor gemeente willen we zijn'

Aanleiding voor het rond-de-tafelgesprek op 7 maart is het initiatief van de raad om invulling te geven aan 'Nieuw voor oud' of 'Kerntakendiscussie' uit het Coalitieakkoord 2022-2026 'Versterken, verbinden en vernieuwen'¹.

Vorbereiding op het goede gesprek door de raad

Ter voorbereiding op het goede gesprek is in de agendacommissie van 6 november een opdracht uitgezet voor het uitvoeren van een benchmark. De resultaten van de benchmark zijn meegenomen als onderlegger voor het bestuurlijk strategische gesprek in de raad om samen tot keuzes te kunnen komen in 'wat voor gemeente willen we zijn'.

Het rond-de-tafelgesprek is voorbereid door enkele raadsleden met twee opdrachten aan de raad:

- per fractie een visie en keuzes te geven op 'wat voor gemeente willen we zijn' en daarover met elkaar in gesprek te gaan
- per fractie concreet voorstellen te doen om de taakstelling van –minimaal- € 450.000,-- met ingang van 2026 en verder in te vullen en wederom daarover met elkaar in gesprek te gaan welke voorstellen draagvlak hebben in de raad.

Uitkomsten 'wat voor gemeente willen we zijn'

Hieronder is per deelvraag de uitkomsten van het goede gesprek weergegeven. Deze opbrengst geeft de raad mee aan het college om deze op hoofdlijnen mee te nemen in de kadernota 2025-2028 en vervolgens te verwerken in de begroting 2025-2028.

¹ Uit coalitieakkoord:

Nieuw voor oud of kerntakendiscussie

We willen graag, samen met de gemeenteraad, de nieuw voor oud of kerntakendiscussie vormgeven. Hier is bij de begroting 2022 een eerste aanzet gegeven. Zo willen we de lastendruk voor onze inwoners langjarig binnen de perken houden en de nieuwe opgaven die op ons afkomen met focus en de juiste inzet op te kunnen pakken. Bij deze kerntakendiscussie moet in de volle breedte inzicht komen in de keuzes die gemaakt kunnen worden en welke (organisatorische en maatschappelijke) consequenties dit met zich meebrengt. Wat ons betreft gaat het om het daadwerkelijk maken van keuzes en hanteren we niet de kaasschaafmethode.'

Visie en keuzes 'wat voor gemeente willen we zijn'

Op de vraag 'wat voor gemeente willen we zijn' luidt het antwoord kort en bondig samengevat: de gemeente die we nu zijn, met goede voorzieningen en een fijn leefklimaat. De raad staat geen grote, cruciale veranderingen voor.

Hieronder volgt samengevat enkele raadsbreed gedeelde uitgangspunten :

- **Sociaal** met aandacht voor werk, zorgen dat niemand tussen wal en schip terecht komt. De raad heeft hier als actiepunt benoemd om, ingegeven door de benchmark, een nadere analyse naar doelmatigheid binnen het sociaal domein en dan met name jeugdzorg te starten. Gerefereerd is aan de strategische raadsagenda, waarin dit onderwerp ook staat opgenomen.
- **Bestaanszekerheid** met ook hier aandacht voor de zorgen van inwoners. Ook op dit onderwerp heeft de raad een actiepunt benoemd, namelijk de behoefte aan meer concreet inzicht in de problematiek: over wie hebben we het en wat moet er gebeuren?
Bestaanszekerheid koppelt de raad ook aan wonen. Gepleit is voor extra aandacht voor het 'haalbaar' bouwen voor jongeren en ouderen.
- **Klimaat** kent zijn beperkingen en vraagt tijd, vooral de grootschalige aanpak door oa netwerkcongestie en stroperige regionale samenwerking. De speelruimte voor Raalte is op het grootschalige niveau beperkt. Op lokaal niveau zijn er veel kleinschalige initiatieven die effectief zijn en bewustwording versterken, zoals tegels wippen, groen planten in de tuinen, isolatie en stimuleringsmaatregelen. De standpunten op dit onderwerp lopen wel uiteen. Waar de één vindt dat er wel bezuinigd kan worden, geeft een ander aan dat de huidige aandacht nodig is en vindt een derde dat er nog te weinig op ingezet wordt.

Uitkomsten concrete voorstellen taakstelling vanaf 2026

In de onderstaande tabel staan de concrete voorstellen van de fracties voor invulling van de structurele taakstelling van minimaal € 450.000 euro vanaf 2026. Achter elke maatregel staat met een emoji aangegeven of een fractie aan de voorkant positief (😊), twijfelt (😐) of negatief (😞☒) ten aanzien van een maatregel staat. Niet bij alle maatregelen hebben fracties al kunnen aangeven hoe zij tegen een maatregel aankijken. Het is aan het college om nu aan te geven of een maatregel haalbaar is, wat de voor- en nadelen zijn en hoeveel een maatregel 'oplevert' om zo de raad meer inzicht te geven. De emojis geven het college in enigermate inzicht in hoeveel fracties op voorhand positief, twijfelen of negatief zijn over een maatregel.

Nr	Maatregel	GB	B B	CD A	VV D	GL	D6 6	PvdA
1	Maatschappelijk vastgoed afstoten (waaronder Boerderij Strunk)	😊		😊				
2	OW Onderhoudsniveau Groen-Wegen / Zelf doen-uitbesteden	😊		😊				😊
3	Scherper begroten (screenen niet uitgevoerde budgetten)	😊			😊			😊
4	Reservepositie doorlichten in relatie tot weerstandsratio	😊						
5	Eenvoudiger, efficiënter werken: met name processen zo inrichten dat minder lagen nodig zijn, besluiten sneller genomen kunnen worden, sneller anticiperen op beleid	😊						
6	Subsidies doorlichten en bezien op beweging van structureel naar incidenteel (CDA bv bibliotheek/Hoftheater; Dierenbescherming 50K; VVD inzicht geven en volledig doorlichten 250-500K)	😊	😐 ☒	😊	😊			😐☒
7	OZB verhogen met indexcijfer (GL verhoging indien uit te leggen; PvdA alleen inflatie; CDA niet uitgesproken; BB mogelijk inflatie)	😊	😐 ☒	😊	😐☒	😊		😊
8	Investering realistisch begroten (kan bv 20% ruimte opleveren qua kapitaallasten)	😊		😊	😊			😊

9	Kostendeekkende tarieven (CDA marktgelden; BB Wet op lijkbezorging 50-100K lasten verlagen/tarieven verhogen; BB Omgevings-vergunningen naar 75-80% 50-100K)		☐ ☐	😊				
10	Beperken ambitie Omgevingsdienst			😊				
11	Niveau Bestuur en dienstverlening; toekomstgericht werken 38K (CDA minder doen, behouden wat goed gaat; GL investeren in digitalisering)	😊		😊		😞		
12	Maatregelen vanuit corona afbouwen			😊				
13	Trouwzaal 12K			😊				
14	Energiebesparing breed					😊		
15	Cultuur (200K inleveren S)				😊			
16	Sociaal Domein doelmatigheidsonderzoek jeugdzorg in lijn met benchmark (VVD ca 100K)				😊			
17	Post onvoorzien beperken (VVD 90K)				😊			
18	Kritische blik op budgetten participatie (VVD 100K)	😊			😊			
19	Kosten interne organisatie/overhead/communicatie (BB taakstelling 200K; VVD maak inzichtelijk)		☐ ☐		😊			😞
20	Kritische rol Raalte op deelname /betalingen GR-en		☐ ☐					

Vervolg

De uitkomst van 'wat voor gemeente willen we zijn' geeft de raad mee aan het college om op hoofdlijnen mee te nemen in de kadernota 2025-2028 en te verwerken in de begroting 2025-2028.

Dit geldt tevens voor de concrete voorstellen voor de taakstelling, waarbij als tussenstap aan het college gevraagd wordt om de voorstellen te toetsen op haalbaarheid inclusief eventuele voor- en nadelen, hoeveel een maatregel oplevert en verdere mogelijke gevolgen van een maatregel doorvoeren.

Met de constatering dat de raad de gemeente wil zijn die we nu zijn, kan verder gewerkt worden aan de strategische ambitie zoals neergezet in de kadernota 2024-2027 met de drie grote opgaven:

1. Groei van de gemeente Raalte
2. Leefbare en toekomstbestendige dorpen en wijken
3. Toekomstbestendig buitengebied

met daar doorheen gevlochten de drie pijlers bestuurlijke vernieuwing/ participatie, duurzaamheid en dienstverlening. Tegelijkertijd is er oog voor de taken van vandaag en morgen, zoals onderwijshuisvesting, opwaardering van de N35 en de bestrijding van energiearmoede.

De opgaven en pijlers zijn nog niet concreet vertaald naar activiteiten, capaciteit en middelen. Dat vraagt keuzes. De uitkomsten van het goede gesprek op 7 maart zijn een eerste aanzet om tot die keuzes te komen.